

Dosarul nr. 3r-200/19

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud: A. Roșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

DECIZIE

09 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Sveatoslav Moldovan

examinând recursul depus de Șmulschi Ghenadie și Grigorișin Nicolai reprezentanți de avocatul Ion Cerga,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat împotriva Primarului mun. Bălți, intervenienți accesorii Consiliul mun. Bălți, Șmulschi Ghenadie, Grigorișin Nicolai și Usatîi Renato cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva încheierii din 29 august 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de Șmulschi Ghenadie și Grigorișin Nicolai reprezentanți de avocatul Ion Cerga împotriva hotărârii din 23 aprilie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central

c o n s t a t ă:

La 06 aprilie 2018 Oficiul Teritorial Bălți al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului mun. Bălți, intervenienți accesorii Șmulschi Ghenadie și Grigorișin Nicolai cu privire la contestarea actelor administrative.

Prin încheierea din 10 aprilie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, a fost introdus în proces Consiliul mun. Bălți.

Prin încheierea din 24 mai 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, a fost introdus în proces Renato Usatîi.

Prin hotărârea din 27 iunie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, acțiunea a fost admisă și s-au anulat dispozițiile nr. 68/p din 09 februarie 2018 „Cu privire la numirea lui Ghenadie Șmulschi în funcția de viceprimar al mun. Bălți” și nr. 69/p din 09 februarie 2018 „Cu privire la numirea lui Nicolai Grigorișin în funcția de viceprimar al mun. Bălți” emise de Primarul mun. Bălți.

Prin decizia din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-au admis apelurile depuse de Șmulschi Ghenadie, Grigorișin Nicolai și Consiliul mun. Bălți.

S-a casat integral hotărârea din 27 iunie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță Judecătoria Bălți, sediul Central, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 23 aprilie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, acțiunea a fost admisă și s-au anulat dispozițiile nr. 68/p din 09 februarie 2018 „Cu privire la numirea lui Ghenadie Șmulschi în funcția de viceprimar al mun. Bălți” și nr. 69/p din 09 februarie 2018 „Cu privire la numirea lui Nicolai Grigorișin în funcția de viceprimar al mun. Bălți” emise de Primarul mun. Bălți.

La 21 mai 2019 Consiliul mun. Bălți reprezentat de Oleg Leahu în baza procurii nr. 11/59 din 31 iulie 2018 a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 23 aprilie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii.

Suplimentar, a indicat că partea motivată a apelului o va prezenta după notificarea hotărârii integrală a primei instanțe.

La 18 mai 2019 Ghenadie Șmulschi și Grigorișin Nicolai, reprezentați de avocatul Ion Cerga în baza mandatelor seria MA nr. 1138009 din 24 mai 2018 și seria MA nr. 1138049 din 30 martie 2019, prin intermediul poștei electronice au depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 23 aprilie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu rejudecarea cauzei.

Concomitent, apelanții au indicat că partea motivată a apelului o vor prezenta după ce vor lua cunoștință de hotărârea integrală a primei instanțe.

La 20 mai 2019 Ghenadie Șmulschi și Grigorișin Nicolai, reprezentați de avocatul Ion Cerga au depus la Curtea de Apel Bălți apel nemotivat împotriva hotărârii din 23 aprilie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Prin scrisoarea din 31 iulie 2019, judecătorul Curții de Apel Bălți – Natalia Chircu, a comunicat apelanților Consiliul mun. Bălți, Ghenadie Șmulschi și Grigorișin Nicolai, reprezentați de avocatul Ion Cerga, că la 01 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ și le-a acordat termen în conformitate cu art. 232 și 233 din Codul administrativ să prezinte apelurile motivate până la 20 august 2019, în caz contrar acestea vor fi declarate inadmisibile.

La 17 august 2019 Ghenadie Șmulschi și Grigorișin Nicolai, reprezentați de avocatul Ion Cerga, prin intermediul poștei electronice, au prezentat partea motivată a apelului depus împotriva hotărârii din 23 aprilie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

La 19 august 2019 Consiliul mun. Bălți reprezentat de Oleg Leahu în baza procurii nr. 3/55 din 25 iunie 2019, a prezentat apelul motivat împotriva hotărârii din 23 aprilie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Prin încheierea din 29 august 2019 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. f) din Codul administrativ, s-a declarat inadmisibil apelul depus de Ghenadie Șmulschi și Grigorișin Nicolai, reprezentați de avocatul Ion Cerga, deoarece apelanții în termenul acordat de instanță nu au înlăturat neajunsurile apelului, și anume apelul nu conține semnătura olografă sau electronică avansată calificată ale avocatului apelanților, Ion Cerga.

La 10 septembrie 2019 Ghenadie Șmulschi și Grigorișin Nicolai, reprezentați de avocatul Ion Cerga au depus recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii din 29 august 2019 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Bălți.

În motivarea recursului Ion Cerga, avocatul recurenților-apelanți Ghenadie Șmulschi și Grigorișin Nicolai, a invocat că dispune de semnătură electronică prevăzută de Legea privind semnătura electronică și documentul electronic nr. 91 din 29 mai 2014, însă adresa electronică și pagina web ale Curții de Apel Bălți nu au capacitatea de a

recepționa vre-un document în format cu semnătură electronică, respectiv din această cauză a fost nevoit să folosească metoda cea mai posibilă de a expedia apelul motivat prin intermediul poștei electronice, pe care instanța de apel l-a recepționat.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 lin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea recurată la 29 august 2019, iar copia acesteia a fost expediată în adresa reprezentantului recurenților Ghenadie Șmulschi și Grigorișin Nicolai – avocatul Ion Cerga la 30 august 2019, recepționată de către acesta la 05 septembrie 2019 (f.d. 214, 216).

Astfel, recursul depus la 10 septembrie 2019, este în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a casa integral încheierea instanței de apel și de a restitui cauza în instanța de apel, la faza primirii cererii de apel, din motivele ce succed.

Conform art. 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 23 aprilie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, acțiunea Oficiului Teritorial Bălți a Cancelariei de Stat a fost admisă integral.

La 17 mai 2019 Ghenadie Șmulschi și Grigorișin Nicolai, reprezentați de avocatul Ion Cerga în baza mandatelor seria MA nr. 1138009 din 24 mai 2018 și seria MA nr. 1138049 din 30 martie 2019, au depus prin intermediul poștei electronice apel nemotivat împotriva hotărârii din 23 aprilie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu rejudecarea cauzei (f.d. 191-193).

Concomitent, apelanții au indicat că partea motivată a apelului vor prezenta după ce vor lua cunoștință de hotărârea integrală a primei instanțe.

La 20 mai 2019 Ghenadie Șmulschi și Grigorișin Nicolai reprezentați de avocatul Ion Cerga au depus la Curtea de Apel Bălți apel nemotivat împotriva hotărârii din 23 aprilie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central (f.d. 194-195).

Prin scrisoarea din 31 iulie 2019, judecătorul Curții de Apel Bălți – Natalia Chircu, a comunicat apelanților Ghenadie Șmulchi și Grigorișin Nicolai, reprezentați de avocatul Ion Cerga, inclusiv Consiliului mun. Bălți, că la 01 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ, acordându-le termen în conformitate cu art. 232 și art. 233 din Codul administrativ să prezinte apelurile motivate până la 20 august 2019, în caz contrar acestea vor fi declarate inadmisibile (f.d. 196).

La 17 august 2019 Ghenadie Șmulchi și Grigorișin Nicolai, reprezentați de avocatul Ion Cerga, prin intermediul poștei electronice: XXXXXX, au expediat la adresa electronică oficială a Curții de Apel Bălți: cab@justice.md, partea motivată a apelului depus împotriva hotărârii din 23 aprilie 2019 a Judecătorei Bălți, sediul Central (f.d. 197-202).

Prin încheierea din 29 august 2019, Curtea de Apel Bălți în temeiul art. 236 alin. (2) lit. f) din Codul administrativ a declarat inadmisibil apelul depus de Ghenadie Șmulchi și Grigorișin Nicolai, reprezentați de avocatul Ion Cerga, deoarece apelanții în termenul acordat de instanță nu au înlăturat neajunsurile apelului, și anume apelul nu conține semnătura olografă sau electronică avansată calificată ale avocatului apelanților, Ion Cerga.

Conform art. 232 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Conform art. 233 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, cererea de apel trebuie să conțină datele prevăzute la art. 211 alin.(1) lit. a)–d) și să indice hotărârea care se contestă cu apel.

Cererea de apel se semnează de apelant sau de reprezentantul lui legal ori împuternicit.

Cererea de apel poate cuprinde și alte date importante pentru soluționarea cauzei, precum și demersurile apelantului.

Conform art. 235 din Codul administrativ, dacă cererea de apel nu corespunde cerințelor prevăzute la art.233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin.(1), judecătorul stabilește apelantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă apelantul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, cererea de apel se consideră depusă la data inițială.

Conform art. 236 alin. (2) din Codul administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când cererea de apel nu corespunde cerințelor stabilite la art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (1) și apelantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Totodată, articolul 195 din Codul administrativ, prevede că procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

În conformitate cu art. 17¹ alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, cererile de chemare în judecată, cererile de apel, de recurs, de revizuire, de eliberare a ordonanțelor

judecătorești, precum și oricare alte cereri sau acte procedurale pot fi depuse în instanța de judecată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, care este unic pentru întreg sistemul judecătoresc. În acest caz, cererea și actele anexate la ea sub formă de documente electronice trebuie să fie semnate cu semnătura electronică avansată calificată.

La documentele depuse prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se anexează obligatoriu dovada semnăturii electronice, conform legislației.

Conform art. 5 alin. (2) din Legea privind semnătura electronică și documentul electronic nr. 91 din 29 mai 2014, semnătura electronică avansată calificată are aceeași valoare juridică ca și semnătura olografă.

Conform art. 13 alin. (1) din Legea nr. 91 din 29 mai 2014, documentul electronic semnat cu semnătură electronică avansată calificată este asimilat, după efectele sale, cu documentul analog pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă.

Analizând materialele cauzei în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel în mod eronat a ajuns la concluzia de a declara inadmisibil apelul depus de Ghenadie Șmulschi și Grigorișin Nicolai, reprezentați de avocatul Ion Cerga din motiv că în termenul stabilit – până la 20 august 2019, nu au înlăturat neajunsurile apelului, care nu conține semnătura olografă sau electronică avansată calificată a avocatului Ion Cerga.

Or, scrisoarea din 31 iulie 2019 a judecătorului Curții de Apel Bălți – Natalia Chircu, în sensul art. 14, art. 16 și art. 269-270 din Codul de procedură civilă și art. 230 din Codul administrativ, nu poate fi considerată un act de dispoziție judecătoresc, cu caracter obligatoriu, care ar putea produce efecte juridice pentru toți participanții la proces.

Mai mult ca atât, prin scrisoarea nominalizată s-a acordat termen doar pentru prezentarea părții motivate a cererilor de apel depuse de Consiliul mun. Bălți, Ghenadie Șmulschi și Grigorișin Nicolai, însă nu și prezentarea de către avocatul ultimilor Ion Cerga, a apelului cu semnătura olografă sau electronică avansată calificată a acestuia.

La fel, la actele cauzei nu se atestă act de dispoziție judecătoresc, prin care instanța de apel ar fi stabilit un termen suplimentar apelanților Ghenadie Șmulschi și Grigorișin Nicolai pentru prezentarea apelului motivat cu semnătura olografă sau electronică avansată calificată ale avocatului Ion Cerga.

Cele relatate supra denotă netemeinicia încheierii din 29 august 2019 a Curții de Apel Bălți, or, neprezentarea cererii de apel depusă de Ghenadie Șmulschi și Grigorișin Nicolai, fără semnătura olografă sau electronică avansată calificată a avocatului acestora - Ion Cerga, constituie o omisiune a instanței de apel, care contrar art. 230 și art. 235 din Codul administrativ și art. 269-270 din Codul de procedură civilă, nu a emis un act de dispoziție judecătoresc, prin care să ofere posibilitate apelanților Ghenadie Șmulschi și Grigorișin Nicolai să înlătore în termen toate neajunsurile cererii de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că faptele expuse condiționează anularea încheierii din 29 august 2019 a Curții de Apel Bălți, or, menținerea acesteia ar genera îngrădirea accesului la justiție a lui Ghenadie Șmulschi și Grigorișin Nicolai prin valorificarea drepturilor sale procedurale

garantate atât de legislația în vigoare, cât și Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul prevederilor art. 6§1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege.

La acest capitol, instanța de recurs subliniază că jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului denotă că riscul unei greșeli făcute de o autoritate de stat trebuie să fie suportat de stat, iar erorile nu trebuie să fie remediate pe seama persoanei în cauză (a se vedea *Platakou vs. Grecia*, 11 ianuarie 2001, parag. 39; *Freitag vs. Germania*, 19 iulie 2007, parag. 41; *Šimecki vs. Croația*, 30 aprilie 2014, parag. 46; *Čakarevic vs. Croația*, 28 aprilie 2018, parag. 80). În toate aceste cazuri, reclamantii au fost sancționați procedural pentru erorile făcute de organele statului, pentru care nu ar fi trebuit să-și asume nicio responsabilitate.

Din considerentele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a anula încheierea din 29 august 2019 a Curții de Apel Bălți, cu restituirea cauzei Curții de Apel Bălți, la faza primirii cererii de apel depusă de Ghenadie Șmulschi și Grigorișin Nicolai, reprezentanți de avocatul Ion Cerga împotriva hotărârii din 23 aprilie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Conform art. 243 alin. (1) lit. c) și alin. (2) și art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se anulează încheierea din 29 august 2019 a Curții de Apel Bălți și se remite cauza la Curtea de Apel Bălți, la faza primirii cererii de apel depusă de Ghenadie Șmulschi și Grigorișin Nicolai, reprezentanți de avocatul Ion Cerga, împotriva hotărârii din 23 aprilie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Sveatoslav Moldovan